

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QURILISH VA UY-JOY
KOMMUNAL XO'JALIGI VAZIRLIGI
«SHAHARSOZLIK HUJJATLARI EKSPERTIZASI»
DAVLAT UNITAR KORXONASI

Фарғона вилояти

150115 Farg'ona shahri, Al-Farg'oniy 36-uy tel 73)-244-68-81 244-68-82 mail: fergexp@rambler.ru
www.mc.uz

Holati: Ijobiy

Direktor: MADMAROV KUDRAT YAXIYADJANOVICH

Sana:14-09-2023 yil

Yig'ma ekspert xulosasi № 119748

Obyekt nomi «Farg'ona viloyati Farg'ona tumani "Hazrat Ali" maqbarasi va sobiq X.X.Niyoziy m'emorial maydoniga tutash hududdagi bino hamda maqbara hududidagi taxoratxona va nomozxonani rekonstruksiya qilish.»

Buyurtmachi - Farg'ona viloyati hokimligi «Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati» DUK

Bosh loyihachi - QURILISHDA MUHANDISLIK QIDIRUVLARI, GEOAXBOROT, SHAHARSOZLIK KADASTRI LOYIHA ILMIY-TEKSHIRISH INSTITUTI»MChJ

Litsenziya 17.03.2021y № AL-001693-sonli

Moliyalashtirish manbai - Maxalliy byudjet va boshqa mablag'lar

Bosh pudratchi - Tender savdolari asosida (agar qaror qabul qiluvchi organ tomonidan belgilangan bo'lsa)

Qurilish turi rekonstruksiya qilish.

Murojaat raqami: № 112723

1. Loyihalash uchun asos

1.1. Xalq deputatlari Farg'ona viloyati kengashining 2022-yil 3-noyabr kungi VI-56-41-11-0-K/23-sonli qarori

1.2. Arxitektura va Qurilish boshqarmasi tomonidan 18.05.2023 yilda berilgan 1730-1730233-67059-sonli Arxitektura va Rejalashtirish topshirig'i.

1.3. Farg'ona viloyati hokimi o'rinnbosari X.K.Ivakov tomonidan tasdiqlangan, Farg'ona viloyati hokimligi «Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati» bosh muhandisi Sh. Baxromov, Farg'ona viloyati qurilish va uy-joy kommunal hujalig'i boshqarma boshlig'i L.Pozilov tomonidan kelishilgan loyiha topshirig'i.

1.4. Loyiha-smeta xujjatlarini kelishish bo'yicha Arxitektura va shaharsozlik ishchi organining 17.08.2023 yildagi 78669-sonli Kengash xulosasi. (manfaatdor tashkilotlar bilan kelishilgan).

1.5. «Farg'ona Loyiha Qurilish Ta'mirlash» MChJ tomonidan 2023y berilgan texnik ko'rik xulosasi.

1.6. Nuqson dalolatnomasi

1.7. Muhandislik tarmoqlariga ulanishning texnik shartlari, muhandislik tarmoqlarini nazorat qiluvchi va foydalanuvchi manfaatdor tashkilotlar bilan kelishilgan.

2. Ekspertiza uchun taqdim etilgan materiallar

2.1. Loyiha tarkibiga ko'ra elektron yo'nalishda taqdim qilingan loyiha smeta xujjatlari.

2.2. Binoning energiya samaradorligi pasporti.

3. Loyiha yechimlarining qisqacha mazmuni

3.1. Ishchi loyihaga doir ma'lumotlar.

Loyiha 8 ballik xududlarda qurish uchun mo'ljallangan.

O'rtacha havoning qishki harorati -14°C

Qor bosimi 1-xududga taluqli bolib 1m²ga 50 kg

Shamol yo'nalishi boyicha 2-xududga mansub bolib 38 kg/m;

Muddatli turg'unlik darajasi -II

Yong'inga chidamlilik darajasi-II

Asosiy reja

Loyihalashtirilayotgan binolar joylashgan er maydoni quyidagicha chegaralangan:

Shimol tomondan - "Xazrati Ali" maqbarasi hududi bilan;

Janub tomondan - maxalliy yo'l bilan;

Sharq tomondan - "Xazrati Ali" maqbarasi hududi bilan;

G'arb tomondan - "Xazrati Ali" maqbarasi hududi bilan chegaralangan

Hudud balansi

Qurilish maydoni - 4411,0

Yo'l va yo'laklar - 5937,0

Ko'kalamzor maydon - 17191,0

Jami - 17191,0

Arxitektura - qurilish qismi

Me'morial muzeyi binosi bitta korpusdan iborat bo'lib, korpus o'lchami 63,0m x 25,2 m, xona balandligi h=3,15 m bo'lgan 2-qavatli binodan iborat.

Asosiy konstruksiyalari-poydevor tasmasimon yuk kotaruvchi va o'rab turuvchi konstruksiyalari g'ishtdan iborat.

Rekonstruksiya qilish ishlarida quyidagi ishlar bajariladi:

- Eshiklar-Mavjud eski eshiklarni yangisiga almashtirish (individual razmer asosida).
- Derazalar-Mavjud eski derazalarni yangisiga almashtirish (individual razmer asosida).
- Tom qismi-Mavjud eski ruberoidni olib tashlab, yangisiga izolasion qoplama bilan qoplash.
- Potolok-Emulsiya qilish.
- Devor-Emulsiya qilish.

* Eksponatlar turadigan DSP taxtali obshivkalar o'rniga yangi MDF dan qilinadi.

(Tahoratxona)

Me'moriy va rejaviy yechim

Tahoratxonada binosi reja bo`yichao`lchamlari 21,34m x 12,0m h = 3,0m iborat.

Asosiy konstruksiyalari

-poydevor tasmasimon yuk kotaruvchi va o`rab turuvchi konstruksiyalari 380mm li pishshiq g'ishtdan,

-pardadevorlari va 120mm pishshiq g'ishtdan bo`lib.

-yopmasi ko`p bo`shliqli plitalardan iborat va yogoch yopmalrdan iborat

Tom yog`och to`sinslar ustiga profnastil qoplamasini qoplangan.

Mukammal ta'mirlash ishlarida quyidagi ishlar bajariladi:

Devorlar - Eski suvoqlarni ko`chirish, yaxshilangan qumli suvoq qilib, emulsion boyqda bo`yash, sopol plitka bilan qoplash

Shift - tozalash, tekislash, suv/emulsion bo`yoq bilan bo`yash. Gipsakarton bilan qoplash Polar - Relin, ker plitka,

Xojatxonada -h=1,8m gacha yaltiroq plitka bilan qoplash. Alyumin profil, plastik

Tashqi devorlar- Tozalash, qumli suvoq Travertin

Sokol - Tozalash tekislash qumli suvoq , moyli bo`yoq

Tashqi deraza tokchasi - ruxlangan deraza tokchalariga almashtirish.

Otmostka - kengligi 1,0 m bo`lgan yuzada binoni atrofini beton bilan qoplash.

3.2. Isitish va shamollatish tizimi.(Muzey)

Farg'ona ob-havo ma'lumotlariga ko`ra: Isitishni loyihalash uchun hisobiy tashqi havo harorati B parametr bo`yicha t=-13°C. Issitish davrining davomiyligi -160 kun. Bino ichki harorati t=20°C dep qabul qilindi. Issiqlik manbai sifatida kòmirda ishlovchi 150 kVt qozonxona.

Qozonxonadan issitish tizimiga keladigan issiqlik tashuvchining harorati 90-70°C. Issitish tizimi 2 quvurlik va banadligi H-500 bimetal radiator o`rnatish loyihalanmomqda. Asosiy tushuvchi, qaytuvchi quvurlar po`latdan va xonalar ichida polipropilen quvurlardan. Tizimda to`plangan havo radiatorda o`rnatilgan havo chiqaruvchidan bo`shatiladi. Tizimdan suvni to`kish rostlash tugunidan amalga oshiriladi.

Ventilyatsiya

Binoda tabiy va mexanik ventilyatsiya qo'llanilmoqda. Xonalarga toza havo oqimi derazalar va darjalar va mavjud shaxtalar orqali amalga oshiriladi. Sanuzellardan havoni so'rib chiqish yumaloq kannalli ventilyatordan foydalaniladi.

(Taxorathona)

Shoximardon ob-havo ma'lumotlariga ko`ra: Isitishni loyihalash uchun hisobiy tashqi havo harorati B parametr bo`yicha t=-13°C. Issitish davrining davomiyligi -160 kun. Bino ichki harorati t=20°C dep qabul qilindi. Issiqlik manbai mavud qozonxona. 17 kvt lik qozon òrnatilmoqda.

Isitish tarmog`idan boshqaruv bloki tizimiga keladigan isitish suvi parametrlari 90-70°C ni tashkil qiladi. Issitish tizimi 2 quvurlik va banadligi H-500 bimetal radiator o`rnatish loyihalanmomqda. Asosiy tushuvchi, qaytuvchi quvurlar polipropilen quvurlardan. Tizimda to`plangan havo radiatorda o`rnatilgan havo chiqaruvchidan bo`shatiladi. Tizimdan suvni to`kish rostlash tugunidan amalga oshiriladi.

Ventilyatsiya

Binoda tabiy va mexanik ventilyatsiya qo'llanilmoqda. Xonalarga toza havo oqimi derazalar va darjalar

orgali amalga oshiriladi. Sanuzellardan havoni so'rib chiqish yumaloq kannalli ventilyatordan foydalaniladi.

3.3. Suv tizimi va oqava suv tizimi (Muzey)

Suv ta'minoti tarmog'i qabul qilingan o'lik quvur liniyalari zamin ustida ochilgan suv quvurlari tarmoqlari po'lat va polipropilen quvurlardan tayyorlanadi

Issiq suv ta'minoti turi elektr isitgichlaridan taqdim etiladi. Tarmoqlar polipropilen quvurlardan tayyorlanadi quvurlarni yotqizish binoda sovuq suv quvurlariga o'xhash loyihalashtirilgan xo'jalik kanalizatsiya quvurlari quyidagilardan iborat

plastik bosimsiz quvurlar kanalizatsiya ochiq zamin ustida yotqizildi va binoning tagliklari ostida yashiringan kanalizatsiya quvurlari loyihalashtirilgan kanalizatsiya quduqlariga ishlab chiqariladi loyihadan ishlab chiqarishni boshlash uchun ishlab chiqarish zarurati bilan bog'liq bo'lган barcha chekinishlar qurilish o'rnatish ishlari loyiha bilan kelishilgan bo'lishi kerak

Issiq suv ta'minoti quyosh suv isitgichi kabi elektr suv isitgichlardan ta'minlanadi.

(Taxorathona)

Suv ta'minoti tarmog'i qabul qilingan o'lik quvur liniyalari zamin ustida ochilgan suv quvurlari tarmoqlari po'lat va polipropilen quvurlardan tayyorlanadi

Issiq suv ta'minoti turi elektr isitgichlaridan taqdim etiladi. Tarmoqlar polipropilen quvurlardan tayyorlanadi quvurlarni yotqizish binoda sovuq suv quvurlariga o'xhash loyihalashtirilgan xo'jalik kanalizatsiya quvurlari quyidagilardan iborat

plastik bosimsiz quvurlar kanalizatsiya ochiq zamin ustida yotqizildi va binoning tagliklari ostida yashiringan kanalizatsiya quvurlari loyihalashtirilgan kanalizatsiya quduqlariga ishlab chiqariladi loyihadan ishlab chiqarishni boshlash uchun ishlab chiqarish zarurati bilan bog'liq bo'lган barcha chekinishlar qurilish o'rnatish ishlari loyiha bilan kelishilgan bo'lishi kerak

Issiq suv ta'minoti quyosh suv isitgichi kabi elektr suv isitgichlardan ta'minlanadi.

3.4. Elektr qismi.(Muzey)

Tarmoq kuchlanishi 380 / 220v. Elektr ta'minoti toifasi II. O'rnatilgan quvvat Tashqi tarmoqlardan kirish kabel, PR-8501 - IP21 seriyali quvvat qalqoni koridorda joylashgan yoritish qalqoni USCHV-6, USCHV-12 seriyalari, SHCHS quvvat qalqoni PR-8501 - IP21 seriyalari, SHCHUL, shchun turli seriyalari bilan ta'minlangan.

Elektr tarmoqlari iste'molchilar ish chiroqlari, rozetkalar va uskunalar, shaxsiy kompyuterlar, Chiller tizimi va suv nasoslari.

Guruh yoritish tarmoqlari PPV-0,38 Sech sim bilan amalga oshiriladi:2x1,5mm²/; 2x2,5mm²/; 3x2,5mm²/; gips va gofrirovka qilingan quvurlar ostida yashiringan. Yoritgichlarning turlari yoritish tarmoqlarining rejalarida keltirilgan. Armatura turlarini tanlash xonaning maqsadi va atrof-muhitning xususiyatlariga muvofiq amalga oshiriladi. Loyiha 220V kuchlanishli ishlaydigan, favqulodda yoritishni ta'minlaydi. Vazifa yoritgichi binoning barcha xonalarida taqdim etiladi. Ish yoritgichlari to'plamni yoqish moslamalari bilan ulang. Favqulodda qalqonlarshchao zinapoyada bo'lish to'g'ridan-to'g'ri AVR DAN oziqlanadi. Favqulodda yoritish" chiqish " shaklida chiqish joylari joylashtirilgan, ishlaydigan yoritish moslamalari orasidan ajratilgan va SCHAO-1 bilan ta'minlangan. Barcha rozetkalarni toza zamin sathidan 0,4 m balandlikda o'rnatish va rozetkali lyuklarni zamin sathlari bilan o'rnatish. Barcha kalitlarni balandligi 0,9 m ga o'rnatish. toza zamin darajasi. Odamlarni elektr toki urishidan himoya qilishning asosiy chorasi sifatida loyiha barcha elektr jihozlarini 3 simli sim va 5 simli kabel orqali o'rnatishni nazarda tutadi. Agar siz rozetkalarni va kalitlarni aloqa bilan jihozlangan joyga o'rnatishsiz, dasturiy ta'minotni qulay va PUE-ga muvofiq bajaring. PUE-ga muvofiq himoya qilish va elektr ishlarni bajarish.

Issiqlik ta'minoti

Qozonxona ulanish nuqtasidan istemolchigacha bo'lgan quvur diametrlari Ø76x3.5.

Issiqlik tashuvchi suv, ishchi bosim 0,4 MPa. Issiqlik tashuchi xarorati T1=80°C, T2=60°C. Loyihada isitish tarmoqlari yer usti temir ustunlari 3 м tepalikda yotqizilishi qabul qilindi. Loyihada issiqlik tarmog'i uchun temir po'lat ГОСТ 10704-76 quvurlaru ko'zda tutilgan. Isitish tarmoqlarini suvdan bo'shatish uchun quyi nuqtalarida sharli vana va tepe nuqtalarida havo chiqaruvchi o'rnatilgan. Tarmoqlar 16 kg/sm² bosim bilan sinovdan o'tkazilishi kerak. Quvurlarning tashqi yuzasini korroziyadan himoya qilish uchun MRB-X-T715 markali izol surilsin. Mahsus izolyatsiya qilingan quvurdan loyihalanmoqda. Qurilish vaqtida mavjud komunikatsiya tarmomqlari saqlab qolinsin. Barcha loyihadan chetlanishlar loyiha tashkiloti bilan kelishilsin.

4. Loyihalanayotgan ob'ektning muhandislik ta'minoti:

4.1. Muxandislik tizimlari loyiha topshirig'iga muvofiq jixozlangan. (Elektron taqdim etilgan albomlarda batafsil ko'rsatilgan).

5. Loyihani kelishilganligi to'g'risida hujjatlar.

5.1. Farg'ona viloyati hokimi o'rribosari X.K.Isakov tomonidan tasdiqlangan, Farg'ona viloyati hokimligi «Kapital qurilish soxasida buyurtmachi xizmati» bosh muhandisi Sh. Baxromov, Farg'ona viloyati qurilish va uy-joy kommunal hujalig'i boshqarma boshlig'i L.Pozilov tomonidan kelishilgan loyiha topshirig'i.

5.2. Davlat ekologiya ekspertizasining 28.07.2023 yildagi 676-sonli xulosasi.

6. Ekspertiza natijalari.

6.1. Ekspertiza jarayonida mutaxasislarning izohlariga muvofiq loyiha hujjatlariga quyidagi asosiy tuzatishlar va qo'shimchalar kiritildi.

6.2. Ishchi loyiha ekspertiza ko'rigiga buyurtmachining texnologik, ichki muxandislik, energiya tejamkorlik va boshqa yechimlari izoxlarsiz taqdim etilgan.

6.3. Ekspertiza jarayonida mahalliy (lokal) ekspert xulosalarining izoxlariga muvofiq kiritilgan kamchiliklar va tuzatishlar loyihachi tomonidan ko'rib chiqildi va tuzatildi. (Biriktirilgan lokal ekspertiza xulosalaridagi faylda batafsil ko'rsatib o'tilgan).

6.4. Obyektning materiallar qiymati Farg'ona viloyati hokimi o'rribosari tomonidan tasdiqlangan narxlar bayonnomasiga asoslangan ko'rib chiqildi.

Buyurtmachi jami xarajati, ish xaqqi 14370,48 sum/chelchas (ijtimoyi sug'urta siz) va pudratchining boshqa xarajatlari 16.13 % buyurtmachi xatiga asosan qabul qilindi.

Buyurtmachi tomonidan quydagi obyekt jami bo'lib 4 726 293,433 ming so'm taqdim etilgan.

Tekshiruv natijasiga ko'ra quydagi ko'rsatgichlar tavsiya etiladi:

Qurilish qiymati QQS siz - 3 972 624,882 ming so'm

QQS 12% - 476 714,986 ming so'm

Qurilish qiymati QQS bilan - 4 449 339,867 ming so'm

Buyurtmachining xarajatlari - 142 217,648 ming so'm

Jami obyekt qiymati QQS bilan va

Buyurtmachi xarajatlari bilan - 4 591 557,515 ming so'm

Iqtisod qilingan mablag'

- 134 735,918 ming so'm

Kamayish qurilish mashinalarini va mexanizm va ba'zi materiallar qiymati sozlash xisobiga amalga oshirildi.

6.5. Jixozlar qiymati buyurtmachi kompetensiyasiga kiradi

6.6. Import qilingan uskunalar va materiallarning narxi ekspertiza tomonidan ko'rib chiqilmagan.

6.7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 17-sentyabrdagi 579-sonli qarori 1-ilova, III-bob, 29-bandiga asosan ekspert tashkilotiga taqdim etilgan shaharsozlik xujjalaringin sifati, dastlabki ma'lumotlarining haqqoniyligi va qabul qilingan loyiha yechimlariga buyurtmachi va loyiha tashkilotlari javobgardir.

6.8. Vazirlar Mahkamasining 11.06.2003 yildagi 261-sonli qarori va SHNK 4.01.16-09 ga muvofiq, tanlov savdolarini o'tkazish uchun ob'yeqtning qiymati buyurtmachi tomonidan belgilanadi.

6.9. Ko'rsatilgan narxni tanlov savdolari uchun qabul qilish to'g'risida buyurtmachi qaror qabul qiladi.

7. Xulosalar.

7.1. Farg'ona viloyati Farg'ona tumani "Hazrat Ali" maqbarasi va sobiq X.X.Niyoziy memorial maydoniga tutash hududdagi bino hamda maqbara hududidagi taxoratxona va nomozxonani rekonstruksiya qilish, loyiha smeta xujjalari ekspertiza tekshiruv natijalarini hisobga olgan holda ko'rib chiqib, tasdiqlashga tavsiya etiladi.

Bosh mutaxassis: TASHTEMIROVA SHOXISTA MAXAMATJONOVNA

Ishtirokchi ekspertlar:

PAN VLADISLAV NIKOLAYEVICH1

Askarova Malika Maxmutovna

Motorina Anna Aleksandrovna

Rozikov Xasanjon Xoshimovich

KARIMOV NIZOMJON BOBOXANOVICH

RAXMANOV ALISHER TUXTOMURADOVICH

Жиззах_вилоятидаги_Махаллий_аҳамиятдаги_автомобил_йўлларини_жорий [Faylni ko'rish](#)

Шартнома Махаллий аҳамиятидаги [Faylni ko'rish](#)